

Megjelenik mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:

Egész évre 12 ft, félévre 6 ft, évnegyedre 3 ft o. é.

Szerkesztői szállás: belső-tordautóca 122. sz.
Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: 50 hasáboz garmond sorért 1-ször 7 kr. 2-ször 6 kr. 3-ször 5 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj. — Hirdetések felvételnek: Helyben: a kiadó-hivatalban és Demjén László könyvkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (Király-utca 60. sz.) Bécsben: Hasenstein és Vogler-nél (Neuer-Markt 11. sz.) Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse off. Zeitungs-Agent.

Nyitási órák:

sora után 20 kr. előleg befizetése mellett a szerkesztőséghez czimzendők. — Előfizetések s hirdetési díjak a vidékről a szerkesztőséghez küldendők be.

Előfizetési felhívás

1872-re.

A „Kolozsvári Közlöny“ pályafutásának XVII-dik évét kezdi meg, új szerkesztőség vezetése alatt.

E lap mindig arra törekedett, hogy a hazai, országos és helyi érdekeket híven szolgálja, s a közművelődés és alkotmányos szabadság előmozdítása által a szabadelmélet haladás egyik emeltyűjét képezze, kiemelve ez úton buzgó olvasó közönsége bizalmát, pártolását.

Napjainkban a napisajtó közlönyeivel szemben is láthatólag fokozodnak az olvasók igényei. Ezt vetjük mi is számításba, midőn a meglevő régi erők mellé újakat igyekeztünk nyerni, hogy így a „Kolozsvári Közlöny“ tartalomdús, változatos, a haladó kör magasabb igényeinek megfelelőbbé tehesse. Örömmel jelentjük, hogy új, tekintélyes irodalmi erőket megnyerünk sikerült.

Számos olyan publicista lépett már is soraink közé, kiknek nevét a tudományos szakirodalom is jól ismeri, még többen vannak olyan férfiak, kik szellemi, hathatós támogatásukat megígérték, úgy itt helyben mint Pesten és a vidéken s akik adott szavukat be is fogják váltani. Az új erők szellemi műveivel már is gyakran találkozhattak két hó óta t. olvasóink a „Kolozsvári Közlöny“ hasábjain.

Lapunkat jövőre úgy rendeztük be, hogy lehetőleg hetenként 1—2-szer egészívet adunk.

Minden törekvésünket oda irányozzuk, hogy a „Kolozsvári Közlöny“ ezután is hasznos, életrevaló és kedvelt lapja legyen a magyar napi sajtónak.

Ily irányban törekszünk haladni, s hogy fogunk is még pedig eredményt, erre nézve biztosíték azon jó nevű írók tömege, kik lapunk zászlója alá sorakoztak. Tisztelettel hívjuk fel tehát t. olvasóinkat és elbarátainkat az előfizetésre s lapunk szellemi támogatására, körükben való ajánlására.

Előfizetési feltételek:

egész évre	12 ft o. é.
fél évre	6 ft „ „
évnegyedre	3 ft „ „

a „Kolozsvári Közlöny“ szerkesztősége.

Az előfizetési pénzeket egyenesen a szerkesztőséghez kérjük beküldeni.

Pest, decz. 17. 1871.

A deákör ma östve tartott értekezletén szóba jött az elnapolás és további napirend kérdése — megállapodás következtében történt: a ház elnapolja magát december 22-től 1872. január 8-ig — az elnök azonban felhatalmaztatik, hogy időközben is szentesített törvények kihirdetése végett ülést hirdessen. Elnapolás előtt bevezendő lesz: a dohányjövődék meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat — a kereskedelmi miniszter költségvetése — az indemnity törvényjavaslat 1872. január és február havára — mert nincs remény a sok szónoklat miatt arra, hogy az egész költségvetés január-hóban letárgyalható legyen — azután jönne az igazság-

TÁRCZA.

Páris 1871 novemberében.

Philarete Chasletől.

II.

Frankhonnak igen sok családjánál az épség, józan és az a nemes érzelmek uralkodnak. Azonban igen gyakran hiányzanak az akaratok, a jellem, az igazság erős szeretele, s a jó és rossz közti tiszta különbségtétel. A mit az emberek Angliában, Amerikában, Szwéitzban, vagy akárhol egybeült is erkölcsnek neveznek, annak itt merőben új jelentése van. Az ifjabb Dumas Sándor moralista. Különös moralista: Az ő egyfelvonásos vígjátéka, a melyet october 10-én adtak elő, ama nap nagyszerű drámai eseménye — a mely lélektani elemzés, az erkölcsi vizsgálódás — alig találkoznék az angolok izlésével. A Gymnase Theatre, a Berry hercegnő kedvenc színháza, a maison de bonne compagnie, egészen más dolgokhoz szoktatott minket. Amde az idő megváltozott. La Borda még nem igen rég énekelte el az ő híres la canaille-ját a tuillériakban. Most minket semmi se ragad bámolatra. Ezenélfogva üljünk le, s hallgassuk meg Dumas Sándornak „Visites de Noces“ című új vígjátékát!

Moraine asszony, egy szeretőreméltó özvegy, kinek Cigneroy több éven át vigasza volt, hajdani barátját várja. A vig Lotario most már házas ember, s neje csecsemőjével együtt kíséri őt. Ambar a francia eticquette minden szabálya ellenére az udvarló egy évig várt, míg menyegzői látogatását megtette, mindazáltal Moraine ur, a ki teljesen lovagias, azonban gyanakodó, de fiuom és kellemes egyéniség, attól tart, hogy őt a nő még egyszer rabjává teszi. A nő épen oly kellemes, égis szellemű, mint a férfi. A nő meg van ijedve, s a férfit igyekszik szabadabbá tenni. Hogy tehát maga iránt a férfinak unalmat ébresszen, ráveszi egyik közös barátju-

gyminiszter költségvetése és ezzel együtt a pénzügyi feltörvényszék fenntartása végett — a bírói szervezettel összevetett átmeneti intézkedések végett és a jelenleg kinevezett első bírósági törvényszékeknek alkalmazott bírák beosztása tárgyában az igazságügyminiszter által benyújtott három törvényjavaslat tárgyalása — ezen utóbbi három törvényjavaslat holnap országos ülés után az osztályok által fog tárgyalatni. Mindez sok és fontos tárgy és 5 nap alatt alig bevégezhető, de elmaradások is calamitas volna.

Városi közgyűlés.

Kolozsvár, decz. 19. 1871.

Örvendetes tény gyanánt jegyezzük fel mindenekelőtt, hogy a napirend fő tárgya a szervezés ügye levén, a képviselők ritkán látott nagy számmal jelennek meg, a mi a nagyhorderejű tárgyi iránti érdeklődés és polgári buzgalom szép jelét tekinthető. Mielőtt azonban a gyűlés a sajtóképi tárgyra ment volna át, egy szintén fontos napikérdést, a légszuszvilágítás ügyét intézte el, meghallgatván az illető bizottságnak ebbeli jelentését, különösen az ellenőrzésre és az őrlámpák számára nézve. Az ellenőrzésre szükséges voltát mindenki átlátván, elhatározatott, hogy a közgyűlés megmarad azon határozata mellett, hogy ez egy szakértőre fog bízni, kinek évi tiszteletdíja 600 ft lesz; de ennek beállításával a jelen próba-hó végéig vár, s akkor ezen állomást szabadválasztás útján tölti be, addig pedig az ellenőrzésre és a jövő január havi világítási naptár megkészítésére az önként díjtalan ajánkozott ifj. dr. Hintz György gyógyszerész és vegyész urat kéri fel. Az úgynevezett őrlámpák száma, melyek minden körülmények között égni fognak, 64-re határozatott egylelőre.

Most a szervezés ügyében kiküldött 40-es bizottság munkálata került szönyegre, mely három nappal előbb már ki levén osztva, felolvasottnak tekintetett.

Mindenekelőtt Simon Elek képviselő kért szót, kinek a szönyegen levő tárgyi iránti kiváló ügyszereletről, mélyen beható tanulmányozásáról, a szónoknak különben is ismert bő államtudományi ismereteiről tanuskodó, s e felett valódi parlamenti hangon, államférfiúi tapintattal előadott hosszú beszédét, a nagyszámú képviselőség rendkívüli érdeklődéssel s osztatlan figyelemmel kísérte. Szónok előrebocsátván, hogy méltányolja a 40-es bizottság buzgalmát és kifejtett munkásságát, s szívesen elismeri mindazt a mi ezen munkálattalban jó van, egész készséggel hozzájárul mind annak megadásához, a mire a hazai felelős kormány az országos ügyek sikeres kormányzására szüksége van, de épen azért, mert most a parlamentarizmus kormányzásnak a helyhatósági önkormányzattal kiegyeztetése van czélba véve, oly szervezkedést óhajtat, mely városunk önkormányzatát, a személy- és vagyon-biztonságot jobban biztosítsa. Kiemeli főleg azt, hogy a 40-es munkálattal a különben helyes személyes felelősség elvét, a polgármesterre nézve nem értelmezi eléggé helyesen, akkor, midőn őt csaknem mindenhatóvá, a városi tanácsosokat pedig egyszerű irodaközegekké teszi, holott a

kat, hogy adja tudára Cigneroy urnak — a ki eddig azt hitte, hogy egyedül ő áll a nő kegyében — miszerint neki még négy más szeretője van. Négy! Amde az értesítés a helyett, hogy lehangolná az udvarlót, ellenkező eredményt támaszt. Még elmondani is különös! lámpa gyújtja benne az egykori feltélenységet, s azt az ajánlatot teszi Moraine asszonynak, hogy szok-jék el vele! S midőn észreveszi, hogy korábbi szerelme a nőt meggyalázza, így kiált fel: „miután ez a nő becsületes, nőmmé teszem!“ Iljabb Dumas Sándor ügyes ember: ő felsőp moralistának és az akadémia tagja akar lenni. Ezt el is érheti. Én jó szerencsét kívánok neki. Ha valamely kritikus rátámad, ő azonnal készen tud lenni melegségével: „Szánom a társadalom jelen helyzetét!“ Ő szándékozik, de rossz példával jár elől: „valami tehát meg van romolva Daniában!“

De remélem, hogy nincs minden megromolva. Azonban politikai egyéniségekre bízom, hogy kedves hazánk egészségi állapotán javítsanak s annak egészségtelen elemeit neutralizálják. A mi a pénzügyi romjait illeti, ezek most jó úton vannak arra nézve, hogy megjavuljanak és meggyógyuljanak. A francziák eltökélték magukban bebizonyítani a világ előtt, hogy ők kevésbé vannak megebeszítve és összerombolva, mint a hogy az emberek gondolják. A csapások, melyek alatt ők első pillanatra megtörni látszottak, nem fogyasztották az ők rugékonyságukat és gallus erőket. Ha gyönyör szőlítja őket, azonnal oda sietnek, hogy felkiáltassák: „Jelen vagyunk!“ Ugyan oly hűvel felelnek arra a felkiáltásra is, a mely penzszekrényeket, üresebb vagy teltebb erszényeket illeti. „Önök minket halottaknak hittek! Mi nem vagyunk azok. Ki mondja, hogy mi szegények vagyunk? Esztelenység. Ha valahol új darabot játszanak, ha jó-luttatást hirdetnek, mi ott vagyunk Jerlek, mennyi kell? Te, provisionális ingatag kormány, két milliárdot kérsz. Itt van négy!... Te jó öreg Páris városa, 350 milliót kérsz, hogy égeti sebedet begyógyítsd? Ne légy tul szerény. Nekem tiszser akkora összegem áll rendelkezésedre!“

közvetvényhatósági törvény maga a városi tanácsot meghagyja és a polgármestert annak elnöke gyanánt említi.

Hangsúlyozza továbbá, hogy a munkát a rendőrségnek megfordítva jár el, a munkafelosztás elvét alkalmazván ott, hol épen a legszorosabb központositásra van szükség. Hasonló elmélet és gyakorlati jogtudomány és belátással tárgyalta különösen a választó-kerületek és mezei rendőrség ügyét, kiemelve, hogy utóbbi épen nincs részletezve. Végül, egyedüli célja és óhajta az levén, hogy városunk a nézetek kölcsönös kiegyeztetésével egy lehető legjobb minden érdekét kiegészítő és biztosító szervezésre tegyen szert, s hogy ezen szervezkedési munkát minél előbb létre jöjjön, indítványozza: küldessék ki a polgármester elnöklete alatt egy 6 tagu bizottság, mely a 40-es bizottság munkálatait a szónok által előadott és legfeljebb 3 nap alatt formulálni ígért alapelvekkel egyeztesse össze, és az egészről egy egyöntetű egységet készítsen. A fényes dialectikával tartott előadás nagy hatást tett, s a képviselők nagy többségét teljesen meggyőzte az elősorolt igen helyes nézetek igazságáról; általában az egész gyűlést a békülékeny jóakarat szel-leme látszott átlengeni, a mint az egy ily fontos, s ezen város egész jövő sorsa felett dönteni hivatott kérdés komoly tárgyalásánál másképp nem is gondolható. A 40-es bizottság előadja a holnapi ülésben fog szólni.

Maros-Vásárhely, decz. 18.

Jó előjelnek tekinthető, hogy — mig az 6-év zajtalanul siet az idők oceánjába elmerülni — a megyei élet új aerájának küszöbén is zajtalanul, de nem érdekeltség nélkül léptünk át, mint ez komoly munkához illik. Az egykori restauratók hire sokkal hamarabb futott faluról falura, mint eredményök közlése a hírlapok terén; mert gyakran futás is vala a választás lefolyásának egyik kiegészítő része. Most nagyobb csoportosulás és idővesztégetés nélkül foly le az egész és a végeredmény, t. i. a megye közvéleményének nyilvánulása ugyanaz.

Marosszéki új bizottságának választás alá eső tagjaira a választások mind a harmincz kerületben f. hó 12-én vitettek végbe.

A választásoknál rendkívüli érdeklőség mutatkozott; de rendtelenség sehol sem történt.

A választottaknak mintegy hatnyolcz részre deák-párti. Van a választottak között 33 falusi székely gazda, 8 reformatus pap, 2 kath. pap és 1 unitarius pap.

A virilis tagok között is mintegy 67 deákpartit levén, az egész bizottmányban a deákpart épen oly túlnyomó többségben van, mint eddig.

Társadalmunk bajai

különös tekintettel

az öngyilkosságra.

DOBRÁNSZKY PÉTER,

jog- és bölcsészettudor, kir. jogtanártól.

XV.

A nők nyűgben tartása olyforma intézkedés, mint mikor az ellenség a kezébe került foglyot ösz-

kezesedre!“ És ekkor a francziák nevére így szólanak: „ez fel fogja bősztetni a poroszokat!“ A tény az, hogy ama tikasztó szárazság után, a melyet mi átélünk, meszeszerűnek látszik az a nagyilekű aranyeső, a mely valamely új adónak legelső említésére a közkinccsárba kész befolyik. Az embereknek semmi fogalma sincs sem hazánk általános forrásairól, sem pedig saját reprodukciós állandó módjairól. Nincs fogalmuk a mi természetünk változékonyságáról; nincs arról, hogy mily könnyen alkalmazodunk mi a kellemetlen eseményekhez; nincs fogalmuk a mi fősvénységünkéről, ha ez szükségessé válik; és arról a képességünkéről, a mely borús időkben is meg tud bocsátani. A háboru a legtöbb tartományunkra nézve gazdálkodásra való inger volt. Hagyjunk fel ezután a bálokkal, a diszbedekkel, a drága ruhákkal és a tengerparti kirándulásokkal. A helyet hogy töképezeinket szétszórónk, inkább gyűjtjük azokat halomra. A saját csapásaink által megindított törekvés szellem bizonyos iparainkat gazdagabbakká tette. Némely cikkek árának hirtelen való emelkedése sok kis kereskedőt töképenessé tett. A nemzetnek felerésze semmit se költött el abból, a mit meg tudott takarítani; és így elég készpénzünk volt arra az esetre, a mikor pénz kellett. Javítson már most Frankhon fiainak alsóbb és felsőbb nevelésén! Dobja el a kék, veres és fehér gyüloletek nehézh terhét! Vegye fel az új angol szokást, a mely a durva igazságot meghallgatja, a kellemetlenül érintő igazságok után törekszik és azokat szereti! Ugyan miként gyakorolhat udvós befolyást a közvélemény mind addig, a mig senki sem mer magához az igazság forrásához közeledni, s abból a maga tisztaságában meríteni? Miként lehet előre haladni, ha az igazat szótól ellenségnek tekintik. Első Napoleon azt mondta: „il faut laver son linge sale en famille.“ Ez egy érdekes kenyúrtól érdekes tanács és egyszersmind igen rusztanácsis. Nem! Sőt épen ellenkezőleg, mossuk ki piszkos feherneműinket a ruhano folyamba és szarítsuk meg azokat a fényes nap-nál, úgy, hogy ha már egyszer ki vannak mosva, a lehető legtisztábban viselhesük.

szekötözi, hogy el ne szaladhasson, pedig szegény fogolynak csak egy lába van, mert a másikat elhordta az ágyugolyó!

Minden rend és törvény, melyet az ember magamagának csinál, csak azért van, hogy azok, a kik a természet törvénye szerint nem tudnak vagy nem akarnak élni, a természettel kényszerű összhangba hozassanak; mert csak a mindenkiben és mindenütt egyenlően munkáló természet az egyedüli és általános összhang. Erre, és csakis erre való a törvény.

Ha mindenki természetének józan törvényeit magától megérteti és követni tudná: akkor nem lenne szükség törvénykönyvekre; mert a törvényt kiki szívében hordaná.

Bizony nem az isteni rend, hanem az emberi rendtelenség bajainak a forrása, melyet úgy akarunk törvényeinkkel betönni, hogy az eltévedt életet a természet igazi útjára tereljük. Azért örökforrása minden pozitív intézkedésnek az egy és örök ész, és minden pozitív jognak az ész-vagy természetjog.

Nem az tiszteli tehát a természetet, a ki azt erőszakos rendszabályaival munkálni és nyilatkozni nem enged, hanem a ki szabadon hagyja működni.

Ezért kívánom én a szabadságot és általános egyenjoguságot a nők számára is.

Hogy aztán ily szabadság mellett mit hoz a jövő, vajjon a nő valaha kiálthatja-e a versenyt a férfival: én azt nem tudom. Vannak sokan, a kik a jövőbe látnak és határozottan azt mondják, hogy a nőemancipatio soha életet és gyökeret verni nem fog. Én nem vagyok próféta és minderről semmit sem tudok mondani. Én a jövővel igen könnyen tisztába jövök, mert azt Bajzával együtt az istenség vezető kezére bízom, és csak is annyiban törődöm a jövővel, hogy dolgozom érte és kívánom, hogy mások is tegyék meg a magukét. Calligiosa nocte praemit Deus futuri temporis, exitus, ridetque si mortalis ultra fas trepidat. Ezyet értek a római költővel. Ez az én elvem is. Dolgozom és reménylek. A vetésre aratást várok és pedig úgy, a mint vetettem; mert „ki mint vet úgy arat.“

Én tehát azt kívánom; hogy oldjuk fel a lebilincselte természetet lánczaiból és legyen szabadság! Hadd legyen birodalma és uralma a természetnek, mely kibékít, mely összhangot, rendet, zengzetet, boldogságot teremt és tenyész.

A férfi akkor mutalja meg jóakarátát, becsülését, lovagiaságát, szerelmét, igazságszeretetét a nő iránt, ha kezéről és lelkéről leoldja a kintző köteleket. Ez lesz ám a paradicsomi élet, a hol angyalokkal és istennőkkel kell versenyt dolgoznunk!

Én a szabadságot csak azért is kívánom, hogy ne mondhasa senki, miszerint a zsarnok férfi oka a nő nyomorának, hanem akkor a szabad versenyből kitűnjék, hogy Isten a hibás, mert rossz természetet alkotott és az emberek között oly külsőbséget állapított meg, mely romlásuk — és boldogtalanságukra van. Azt gondolom: a Teremtő nem fog zavarba jönni, ha reá hárítjuk a szabadság felelősségét.

Mielőtt e sorokat bezárnám, még csak egy szót álidozok a tehetségek kérdésének. Azt mondják nem fog megbirkózhatni a nő a férfival, mert nincs erélye, kitartása, türelme, buzgalma. Felcsapó szalmaláng a nő lelkesedése. Meglehet, csak hogy akkor kérem a psychologot, magyarázza meg nekem, honnan van az, hogy a szegény varrónál napokon, havakon, éveken, talán egy egész életen át görnyedve ül és dolgozik tüvel a kezében. Nem szól, nem zugolódik csak tőr és munkál, köt, fon, varr szünet nélkül. Pedig ha tudnák: mennyi a munkabére! Ám kérdezzék meg!

Mi fejt meg ezen csaknem emberfeletti türelmet és kitartást? A szükség? Azt gondolom, hogy ez magában még korántsem, hanem az oknak mélyebben, a nő alkotásában kell rejleni. Vagy ám vegyük a jó nőt a családban, a mint aranyajku Eötvösünk azt mondja, hogy olyan mint a napsugár: nem hoz semmit magával és mégis minden nő, gyarapodik és boldog csodás hatalma alatt. Nem lemondás, sokszor — szakadatlan, ön-feláldozás, türes, kitartás-e a nőnek egész élete? Mennyi fájdalom, mennyi tördőse, mennyi baja van! És mindez kiért? Másokért — kedveseikért. Ő boldog, mert másokat boldogíthat. Lelke egy egész csendes tenger, melynek feneké tele van gyönyörökkel, de a melyek szépségét és üdvét mások élvezik a legjobban.

Bizony sok férfi tanulhatna tőle!

Sok férfinak csak a néhány óra is sok, a mit hivatalban kell töltöni, azután kiki megy a szélrózsa minden irányában keresni és vadászni élet meg élet. A nő otthon ül és készíti gondos kezekkel a ház boldogságát. Jutalma hol van? Kedvesei udvében és keble tengernyi mélyén.

Irigylendő nők!
Olyan aggodalmat is hallottam, hogy ha a nő hivatalnok lesz: hogyan cimezik majd akkor őt meg a férjét?
Az igaz: erre nem gondoltam, ezen dől meg egész elmémetem.
Bevallom, hogy megbuktam!
Tehát az én gyilkosom is a czim lett, mely annyi embernek megzavarja a fejét és betegséget okoz! Nincs más mód, mint az időben keresni orvosságot, mely úgy segít a bajon, hogy halálos keresztet húz a czim- és czafrang badarságaira. Várjuk a jövőt!

A szt.-pétervári „Borz. Ztg.” az orosz czár toasztjáról.

„A czár toasztja nem egyszerű figyelemnyilvánítás nem egyszerű baráti üdvözlés; orosz szempontból a jövő politikai programja az, szót Európához s mindenkihez, ki a történeti események manetére befolyást gyakorolni hivatva van. Szót az egyedül azon erőhöz, mely Porosz- és Oroszország politikai szövetségében nyilatkozik, hanem a békéhez, a rendhez, a törvényességhez is. Azon szavak egyidejűleg intést képeznek azokra nézve, kik magokat politikai szenvedélyektől elragadtatni engedik, a romboló eszmék híveire nézve, melyek Európában itt-amott előlépnek, intés azok ellen, kik politikai elvakultságokban Európára újlag pusztító, háborúk szerencsétlenségét akarnák fölidézni.

E szavak az egész világnak hirdetni fogják, hogy Európára valóban az állandó béke és törvényes rend korszaka állt be, melyet a két legerősebb hatalom védelmez.

Oroszország Poroszországgal szövetségbe a többi hatalmakhoz nem intez harci kihívást; a barátság s a béke kezét nyújtja nekik s a kéz készen áll megfenyíteni, a közbéke minden zavaróját. Európa, a nemzetközi viszonyok fejlődése folytán, egy társasággá egyesül, melynek szüksége van érdekei közös védelmére.

A békés viszonyok Ausztria és Németország közt consolidálvák; az előbbi idők antagonizmusát el van távolítva. Ezért Poroszországhoz való barátságos viszonyainkban Ausztriára nézve semmi nyugtalanító nincs. Andrassy gr. körirata s Oroszország szívélyes válasza a szt.-pétervári és bécsi kabinetek kölcsönös barátságának bizonyítéka.

Azután a czikk Oroszország viszonyát a többi államokhoz érinti, melyekre — ideértve Franciaországot is — a czár toasztja csak megnyugtató lehet. „Csak a fel-forgatás elemei — azon elemek — melyek Európa déli s nyugati részén fejték ki tevékenységüket, kénytelenek belátni, hogy a császár szavai nekik hatalmas, megállíthatatlan parancsolnak.”

A zagrabi „Obzor” az orosz czárnak pohárköszöntésében az orosz baráti és rokoni érzelmek megújítását és fölfrisztését látja melynek Sándor és Vilmos között eddig s léteztek. Míg ők ketten élnek, nehéz dolog lesz Orosz-

országot és Németországot összeveszíteni, jóllehet Bismarcknak nagy befolyása van ura fölött s az orosz politikának törvényei is hatalmasabbak a czár abszolút akaratánál. Czikkező nem titkolja el, hogy az Oroszország és Németország közötti barátság természetellenes és Európára nézve veszedelmes. Nem vonakodik kimondani azt is, hogy egy igazságosan szervezett Ausztria Oroszországnak nem állhat újjában, nem is hivatja őt tehát ki, Németország kihívása ellen azonban belereje mellett szövetségesekkel is bírhatna quantum satis.

A krakkói „Czas” az orosz czár fölköszöntésében nem lát egyebet, mint egy tüntetést, mely a mostani időben nagyon divatos, de melynek egyszersmind politikai fontossága nincs. Nemcsak Gorcsakov, hanem Bismarck herceg is ért ily demonstrációk rendezéséhez. Ő nem csak Ausztriával hanem Oroszországgal is fenn akarja tartani a jó viszonyokat, mivel tudja, hogy az egyoldalú barátság az egyensúlyt megingatná, melyet csak a kard dönthet el.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, december 20

— **A m. kir. földmívelés, ipar- és kereskedelmi minisztérium** városunk némely jeles promologusát, a pomologia körül tanúsított szorgalmuk és fáradozásukért, arany jutalom és másokat elismerő okirattal tüntetett ki; a többiek közt id. Bodor Pál, Nagy Ferencz, Szengyörgyi József és Kronstädter voltak szerencsések a minisztérium elismerésében részesülni.

— **Két vakmerő rablási kísérlet** történt a napokban városunkban. Egyik egy polgári ház, másik egy tisztelt peltártársunk személye ellen volt irányozva, a szerencsés véletlen azonban megakadályozta a gonosz tett keresztülvitelét.

— **Eichner Anna** tegnapi jutalomjátéka minden tekintetben fényesen sikerült. A jutalmazottak színe léptek nem szűnő tapsvihar fogadta, háromféle üdvözléssel szállongott le a karzatról, s a virágok özöne repült a színpadra. Az első felvonás után a kolozsvári jeunessé doré nagyszámú küldötsége ment fel a színpadra, hol a jutalmazottat, kit a „Magyar Polgár” szerkesztője vezett az üdvözlők körébe, Bartók Gyula igen talpraesetten üdvözlö. Eichner Anna megatottan és látható elfogultsággal bár, de igen talpraesetten válaszolt, köszönve a kitüntetést, egy párnán, s a selyemre nyomtatott üdvözléseken ányújtott ajándokot, mely egy nem tartalom nélküli ezüst díszlámpából állott. Az éjlen és taps nem ért véget az előadás folytán.

— **Udvarhelyszék** képviselő bizottmánya mult hó 24-én tartott ülésében többek indítványa folytán elhatározta, hogy az udvarhelyszéki általános néptanító-egylet nagy gyűlésein megjelenő néptanítók illető közsegeik részéről fuvarral s a gyűlés tartamára egy-egy frt napi díjjal látandók el.

— **A magyar keleti vasút igazgatósága** új menetrendet szándékszik január 1-től életbe léptetni M.-Vásárhely és Kolozsvár közt BIASINI D. ur gyorsutazási intézetével egyetértve és pedig következőleg: elindulás M.-Vásárhelyről reggeli 6 órakor vasuton Felvinczig Kolozsvárra érkezés d. u. 5 órakor, — indulás Kolozsvárról reggel 9 órakor megérkezés M.-Vásárhelyre 7 1/2 órakor d. u.

— **Kibédy Biasini Domokos** ur Udvarhely és M.-Vásárhely közt is gyorsutazást kíván rendezni, mi-helyt a vállalat nehézségeit elháríthatja.

— **Megyei gyűléseket** tart Hunyadvármegye és Felsőfejmegye december 28-án.

— **A nagyméltóságú földmívelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter** urnak f. é. november 1-én 11098 cz. alatt kelt körrendelete következtében figyelemztetjük az érdekelteket, hogy mindazon esetekben, midőn valamely találmányra adott szabadalomnak annak keltétől számított egy év alatt az osztrák-magyar birodalom határain belül lett gyakorlatba vétele az illető szabadalmazott vagy jogutódja által a szabályszerű határidő tar-tama alatt a földmívelés-, ipar- és kereskedelmi minisz-teriumnál nem igazoltatott, vagy pedig a gyakorlatba-vel idejének meghosszabbítása nem kértet, az illető szabadalom minden további felszólítások mellőzésével azonnal elenyészettnek fog nyilváníttatni. A keresk. és iparkamara Kolozsvárt 1871. decz. 12. tartott üléséből.

— **Dr. Palacky Ferencz** a cseh országos tör-ténetirő az országos bizottsághoz hosszabb levelet inté-zett, melyben jelenlegi működéséről számolt és a jövőről programot ad ki. Legelső feladatának tekintti nagy tör-téneti művének régibb szakait átdolgozni, és itt a huszita korszak (1403—1439) fog legelőbb új földolgozásban megjelenni. E korszakra nézve nagy történelmi művének megjelenése óta két művet írt: az egyik polemikus tar-talmu Höfler tanár ellen, a másik a Husszorkorszakra vo-nalkozó okmánytár kritikai kiadása. Mihelyt e korszak átdolgozása befejeztetett, művének második kötetét fogja átdolgozni. Azonban nemcsak vizsgálatainak eredm-nyeit akarja felhasználni, hanem szándéka a cseh törté-neti okmánytár (cesky archiv) is folytatni, melyből ed-dig öt kötet (1840—1862) jelent meg, és mely csak azért lön megszakítva, hogy Palacky nagy történeti mun-kája minél előbb megjelenhessenek.

— **A mérsékleti egyetek.** Angliában külön-sen nagy kiterjedést nyertek. A ki ezekben belép, fogadást tesz, hogy semmiféle szeszszesítat nem fog inni. E józan irány terjesztésére azután gyakran tartanak nyilván-os népgyűléseket, a hol szónokolhat a kinek éppen tetszik. Nemrég Iverness városában egy mérsékleti tag ilyen be-szédet tartott egy ily alkalommal: Tisztelt barátaim! Há-rom hónapja hogy fogadtam tetteim, miszerint nem iszom több bort (erre elkezdtek a hallgatók tapsolni és élje-nezni.) Egy hónapig nem ittam bort — folytatta a szónok — és akkor volt a zsebemben egy arany, a mivel ezelőtt sohasem bírtam (most még jobban tapsoltak a beszéd-

nek.) Második hónapban megint nem ittam bort, és ak-kor egy új ködmönöm volt már, — a miről azelőtt soha-sem volt fogalmam, (a taps e szóra még erősebben meg-ujult.) A harmadik hónapban megint nem ittam bort és ekkor vettem magamnak — egy koporsót: — (a halga-tók már ismét éljenek az akartak; de erre a szóra megállt bennük a lélekzet) mert ha még egy hónapig nem innám bort, belefelelhetném a koporsóba és eltemetnének!

(—) **Nemzeti színház.** decz. 19-én Eichner Anna k. a jutalomjátékul „Falu és Város” czimű 5 felvonásos dráma került színre. Műtán a mű igen régi, s többször megfordult színpadunkon — ez uttal csak is a pusztia eredményre szorítkozunk. Kőnség igen szép-számmal jelent meg, s a jutalmazottat megjelenésekor koszorúkkal, bouquettok és vers-özönnel üdvözlö. Az előadásban a jutalmazottan kívül még Kovács Gyula, Kassainé, Szentgyörgyi és Körösyai tüntek ki.

Csütörtök dec. 20. „Gauthier Margit, a kaméliás hölgy.” Dráma 5 felvonásban.

Távirati tudósítás a bécsi borszéről.
Decz. 19-ről: 5% Metalliques 60.15 5% Nemzeti kölcsön 70.10. 1860-diki államkölcsön 110.86. Bank-részvények 809. Hitelrészvények 323.30. London 117.30. Ezüst 116.50. Cs. kir. arany 5.50. Napoleondor 9.29. 1/10
Földterhementesítési kötvények: Magyar 78.57. Temesi 75.60. Erdélyi 75.—. Horv.-Slavon —.—.

Id. felelős szerkesztő: Sándor János.

Ny i l t t é r.

(277) 23 —*

Titkos betegségeket tehetetlenséget

(elgyengült férfirő)

gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett

HANDLER MÓR

orvos- és sebészudor, szülész és szemész.

Rendel naponként délelőtt 11 órától 1-ig és délután 3 órától 5-ig.

Lakik Pesten, Lipót-város, nádorutca 13. szám, I-ső emelet 14. sz.

Díjjal ellátott levelekre azo-nal válasz adatik.

V. **Beküldetett.** 30.
Minden betegnek erő és egészség, orvosság és költség nélkül.

Revalescière du Barry Londonból.

Minden betegség gyógyítása gyógyszer és költség nélkül a Revalescière du Barry által Londonból, a mely gyermekeknek és felnőtteknek 50-szer megtaka-rija a gyógyítási költségét.

72,000 gyomor-, ideg-, altesti-, mell-, tüdő-, gége-, hang-, légzés-, mirigy-, vese- és húgyhólyag-baj gyógyítása, a miről kívánságra másolatok ingyen és bérmentesen küldetnek.

Gyógy. sz. 64.210.
Nápoly, 17. april 1862.

Uram! Egy májbaj következtében 7 év óta bor-zasztó állapotban voltam, elsoványodtam, s kintlódiam. Nem valék képes írni vagy olvasni; minden izom resz-kelett testemben; rossz emésztés, folytonos álmatlanság szüntelen ideg ingerben tartott, mely ide óta üzött, soha nyugtot nem adott; e mellett mindig buskomor valék. Sok orvos kimerült gyógyításomban, de bajaimat nem enyhíté. Teljes kétségbeesésben megkísértém önnek Revalescière du Barry-ját, s most, miután 3 hónapig télem vele, halát mondom az Istennek. A Revalescière

legnagyobb dícséret érdemel, visszaadta tökéletesen egészségemet s abba a helyzetbe telt, hogy társadalmi állásomat ismét elfoglalhatom.

Öszinte halálával és teljes tisztelettel
Bréhan marquis.

Táplálóból lévén a húsnál, a Revalescière felnőttek-nél és gyermekeknek 50-szer behozza árát gyógyszer-kezel szemben.

1/2 fontos bádog szelenczékben 1 frt. 50 kr.
1 1/2 50 kr. 2 1/2 4 frt. 50 kr., 5 1/2 10 frt.,
12 1/2 20 frt., 24 1/2 36 frt.

Revalescière csokoládé poralak- és táblákban:
12 csészére 1 frt. 50 kr 24 csészére 2 frt. 50 kr.

48 csészére 4 frt. 50 kr. poralakban 120 csészére 10 ft
288 csészére 20 frt. 576 csészére 36 frt.

Kapható: Barry du Barry és társa által Bécsben Wallfischgasse 8. és Faulkai József fűszerkereskedésében, Pesten Török-nél, Brünben Eder F.-nél, Kolozsvárt Binder K. úr gyógytárában bel-monostortutza a Re-doutte során. Továbbá: Kronstädter József úrnál kül-monostortutza 134 sz., és főter 2. szám a zálogin-téztnél, valamint minden városban jó gyógyszerészeknél és fűszerkereskedőknél; a bécsi ház ezen felül minde-nüv elküldi postai utalvány vagy utánvét mellett.

Sz. 3625—1871. p. 1—3 (352)
Hirdetmény.

Hunyadmegye devali törvényszéke részéről közhírré tételik, hogy Izrael Iszákknak Rád Juon elleni o. é. 10 frt. és járuléka iránti keresete folytán ez utóbbinak Bozes községében lefoglalt és becsült fekvőségei u. m. egy 6 vécás szántó-föld, egy házastelek és egy kert öszvesen 280 fitra o. é. becsúlva alóírt törvényszéknekél hi-vatalos órákban megtekinthető s az árverezés-kor felolvasandó árverezési feltételek értelmé-ben 1872. év januárius hó 25-én az 1-ső és 1872. év februárius hó 25-én a máso-dik határidőben mindig d. e. 10 órakor Bozes község előjáróházánál az 1-ső határnapon becsáron vagy azon felül, a 2-dik határnapon pedig becsáron alól is — bírói elárverezés út-ján a legtöbbet ígérőnek elfognak adatni.

Ez okon felhivatnak mind azok, kik a fenn-nebb írt fekvők iránt tulajdoni vagy más igényt vélnek érvényesíthetni, hogy igénykereseteiket e hirdetmény közzétételének utolsó napjától számított 15 nap alatt — elsőbbségi bejelent-vényeiket pedig az árverezés kezdetéig ezen törvényszékhez annyiával inkább nyújták be, mivel ellenkező esetben azok a végrehajtási árverezés fogantatását nem gátolván, igény-lők egyedül a vételár fölsőlegére fognak uta-síttatni.

Kelt Déván, Hunyadmegye törvényszé-kének 1871. szeptemher 12-én tartott üléséből.

Nem hivatalos.

Nehézkes görcsöket
(nyavalyatörést)
levél által gyógyít egy százszoroson-jónak bizonyult szerrel

Witt A.
Berlin, Lindenstrasse 18.
30—* (256)

12—12 (326)
Sorozatos sorsjegyeknek nyerniök kell.

Hogy a hozzánk intézett számos megrendelésnek megfelelőhessünk egy húszad kihuzott sorozatu braunschweigi sorsjegyekre részletjegyeket adunk el.

Csak 9 ftak egyszerre lefizetése által társ-tulajdonosa lehetni egy ily sorsjegynek, a mely december 31-én

100.000 tallerra ezüstben
játsszik s feltétlenül nyernie kell.

Sorsjegyek részletfizetésre:

1864-ki 100 forintos sorsjegy	évenként 5 húszad	24 havi részlet-fizetés 4 ft.
1864-ki 50 forintos sorsjegy	duo.	21 havi részlet-fizetés 4 ft.
3%-kos török csász. 400 frankos sorsjegyek	évenként 6 húszad és 12 frk kamat aranyban.	
Főnyeremény 600,000, 300,000 sat. frank, 12 havi részletfizetés 4 ft.		
Innsbruck városi sorsjegyek	évenként 4 húszad, főnyeremény 30,000 frt., 30,000 frt. sat.	
	15 havi részletfizetés 2 ft.	

Ezen kívül, kívánatra minden másnemű sors-jegy is eladatik egyenként vagy sorsjegytársula-tokban 20 részvény számarra, részletfizetés mel-lal, a legutányosabban.

A sorsjegyek kamatai a vásárló javára íratnak.

A „Mercur”
igazgatóságának váltóüzlete
Bécs, Wolzeile 13.

Felhívás az ujonnan megjelent innsbrucki (ugynev.) tiroli sorsjegyek vásárlására,
a melyek, mint alább bővebben ki van fejtve, jobbba a készpénznél, s első legközelebbi huzásuk már 1872 január 3-án fog történni.

Alóírt váltóíroda bátorodik t. cz. magánvásárlóinak és üzletbarátainak jelenteni, hogy az Innsbruck országfővárosa által váltóírodához intézessének.

Rövid előadás azon előnyöknek, a melyeket ezen kölcsön nyújt:

1. E kölcsön összesen csak 1 millió forintot tesz, s 40 év alatt 2,535,910 osztr. ért. forinttal fizettetik vissza.
2. Sorsjegyekre van osztva, a melyek mindegyikének legalább 30 frtal kell kisorsoltatnia, és
3. évenként 4 húzások van 30,000, 12,000, 10,000 sat. forint főnyereményekkel, továbbá
4. eltekintve attól, hogy Innsbruck országfővárosa vállalta el a fizetési kötelezettséget, a mely bizonyval mmden biztosíté-kos jövedékekkel kereskedik: e sorsjegyek minden lehetőleg kívánható vagy gondolható biztosítékkal bírnak, s e tekintetben tehát min-den más sorsjeggyel egyenlő arányban állnak.

Hogy alóírt váltóíroda t. cz. vásárlóinak bebizonyítsa, mily nézetben van e papír értéke és biztonság-a felől bekebelezendő tőke tekintetében, elhatároza, e sorsjegyek egy részét azon célból föntartani, hogy kinyilaj-koztathassa és magát kötelezze, miszerint minden eféle

1872 január 1-ig egyes darabjait 30 o. 6 ftjával nála vásárolt sorsjegyet
(ha a készlet addig tart) egy év alatt, vagy is 1873 január 1-ig bezárólag, teljes vételárban, azaz 30 frtjával fizetés gyanánt elfogad; a minek következtében az eféle sorsjegy vásárlója előbbbszr is semmit se kockáztat, mert sorsjegyet egy év alatt bármikor teljes értékben fizetést használhatja, továbbá pedig 4 húzában ingyen

ily sorsjegyeket, a visszaváltás kötelezetése nélkül alóírt váltóíroda, mindig a napi árfolyam szerint, tehát jelenleg darabonként 26 o. ért. ftjával mindenkinél lehetőve tege, alóírt váltóíroda továbbá meg egy részt kiválasztja e sorsjegyeket, a melyek darabját 30 havi csak 1 flos részletfizetés mellett váltóíroda, a midőn bátorodik t. cz. vásárlót a rendkívüli előnyökre figyelmeztetni, a melyek e sorsjegyek vásárlásával járnak, s őket a mielőbbi vásárlásra (hogy a kedvezményekben részesülhessenek, mert a visszavásárlásra szánt sorsjegyek valószínűleg rövid időn elkelnek) fölhevíteni, feltehető hiszi, hogy alig lehet valaki ingyen játszni, s e sorsjegyeket, mint fennebb említve egy év alatt teljes vételárban fizetés gyanánt használhatja.

Szíves külmegrendelésekkel tessék az illető öszeget, s 30 krt 4 nyeremény-lajstromát az 1872 évre, a melyek bérmentesen küldetnek meg, ha ezek kívántatnak, alóírt váltóírodához bérmentesen beküldeni.

A cs. kir. szab. bécsi keresk. bank váltóírodája, ezelőtt Sothen Ján. C. Bécsben, Graben, 13. sz.